

Onderwerp Implementatie Strategisch Plan Afvalscheiding (SPA) voorjaar 2019	
Nummer	2019/155838
Portefeuillehouder	Berkhout, R.A.H.
Programma/beleidsveld	5.3 Overige beheerstaken
Afdeling	PCM
Auteur	Tobben, P.G.J.
Telefoonnummer	023-5113917
Email	ptobben@haarlem.nl
Kernboodschap	Met de SPA-maatregelen liggen we op koers. Het scheidingspercentage blijft toenemen, het restafval neemt gestaag af. In 20% van stad is SPA volledig ingevoerd (bij laag- en hoogbouw). In het voorjaar van 2019 zijn de duocontainers bij alle laagbouwwoningen uitgerold. Nagenoeg iedereen houdt de duocontainer. Eind 2019 is 45% van Haarlem volledig voorzien van SPA-maatregelen. De hoogbouw blijft een uitdaging maar de bijstelling van het implementatieplan heeft positieve effecten. De communicatiecampagne is belangrijk en wordt verder ingezet. De markt voor verwerking van grondstoffen is ongunstiger geworden. Door de sterke verhoging van belasting op restafval blijft afvalscheiding echter van belang.
Behandelvoorstel voor commissie	Het college stuurt de informatienota ter kennisname naar de commissie Beheer. Het informeren over de implementatie van SPA biedt de grondslag voor de jaarlijkse budgetaanvraag bij de behandeling van de kadernota.
Relevante eerdere besluiten	- Opinienota (2016/148113), vastgesteld met kadernota, 30-06-2016. - Collegebesluit Implementatieplan SPA (2017/183828), 16-05-2017. - Afvalstoffenverordening en Uitvoeringsbesluit (2017/194528), 20-07-2017. - Collegebesluit richtlijnen plaatsing inzamelmiddelen (2018/386054), 04-09-2018. - Raadsbesluit extra maatwerk implementeren SPA (2018/411308), 18-10-2018.
Besluit College d.d. 2 april 2019	1. Het college stelt de informatienota aan de commissie vast. de secretaris, de burgemeester,

Inleiding

Met het vaststellen van de kadernota 2016 heeft de gemeenteraad ingestemd met het Strategisch Plan Afvalscheiding (SPA). De raad heeft de ambitie uitgesproken om te komen tot een afvalscheidingspercentage van 68% en maximaal 130 kg restafval per inwoner per jaar in 2023.

Met de genomen SPA-maatregelen liggen we al op de juiste koers om deze doelstelling te halen!

De 68% is opgebouwd uit 51% bronscheiding, 6% nascheiding en 11% door middel van een beloningssysteem voor het scheiden van afval. Met de SPA-maatregelen wordt in eerste instantie ingezet op bronscheiding. Daarnaast wordt het restafval ook na gescheiden. Met alleen bron- en nascheiding kan 61% scheiding worden bereikt en neemt het restafval af tot 185 kg.

De SPA-maatregelen worden betaald uit de afvalstoffenheffing. Naast vooral de forse belastingverhoging op restafval, kosten voor nascheiding, lagere grondstofopbrengsten, hogere inzamel- en verwerkingskosten, zondag-openstelling van het milieuplein en indexeringen leidt dit tot een verhoging van de heffing.

Met deze nota informeert het college over de voortgang met betrekking tot de afgesproken SPA-maatregelen, de scheidingsresultaten t/m 2018, wat daarvoor gedaan is en wat op stapel staat voor 2019. Verder wordt ingegaan op de uitdaging in de hoogbouw, de acceptatie van duocontainers, het communicatietraject, de totstandkoming van een containerplan en de invloed van de markt. In de bijlage is een uitgebreide toelichting opgenomen.

2. Kernboodschap

Scheidingsresultaten lopen in de pas

Met de maatregelen in het kader van SPA liggen we op koers om de gestelde doelstelling te kunnen realiseren. Het scheidingspercentage blijft toenemen: van 37% in 2015 naar 44,5% in 2018. Het restafval neemt gestaag af: van 278 kg in 2015 naar 235 kg in 2018.

Het AEB heeft begin 2018 de nascheidingsinstallatie in gebruik genomen. Het rendement is nog laag. Dit jaar gaat het AEB maatregelen nemen. Dit is van belang voor het halen van de doelstellingen.

20% van Haarlem voorzien van SPA-maatregelen

Er zijn in 2018 bijna 16.000 duocontainers uitgedeeld bij laagbouwwoningen in 10 wijken. In de Vogelenwijk en Ter Kleefkwartier zijn tevens grondstoffencontainers geplaatst voor appartementen en bovenwoningen. Er zijn 6 wijken helemaal af. Dit zijn 15.650 huishoudens ofwel 20% van Haarlem.

Alle duocontainers zijn uitgerold in 2019

Tot mei 2019 worden de laatste 10.000 duocontainers van de in totaal 31.500 duocontainers uitgezet bij alle laagbouwwoningen met een voortuin en/of achterom in de stad. In 2019 worden ook nog 5 wijken voorzien van verzamelcontainers in de openbare ruimte. Eind 2019 zijn dan 11 wijken volledig omgebouwd. Dit zijn ruim 34.000 huishoudens ofwel bijna 45% van de stad.

Eerste resultaten bijstelling Implementatieplan zijn positief maar we zijn er nog niet

Met het raadsbesluit 2018/411308 is het implementatieplan bijgesteld. Nieuw geplaatste grondstofstraten inclusief een restafvalcontainer bij hoogbouw leveren al schoon bronmateriaal op. Bij de eerder geplaatste straten in Meerwijk, waarbij de restafvalcontainer later weer is teruggeplaatst,

blijft de vervuiling nog hoog. Ook gft is nog te vervuild. Naast optimalisaties en communicatie wordt hierop ook handhaving ingezet. De scheidingsbijdrage vanuit de hoogbouw blijft achter ten opzichte van de laagbouw. Ook andere steden kennen deze uitdaging. Diverse communicatiemiddelen worden ingezet om de inzameling bij hoogbouw verder te verbeteren.

De duocontainer wordt geaccepteerd en gebruikt

Bijna 98% van Haarlemmers houdt de duocontainer na de proeftijd van 6 maanden.

Richtlijnen plaatsing containers en aanwijsbesluit

Het college heeft richtlijnen voor de plaatsing van containers vastgesteld (2018/386054). Hierin is ook een procedure opgenomen met meer rechtszekerheid voor zowel de bewoners als de gemeente.

(Grondstoffen)markt is ongunstig

De huidige markt leidt ook tot hogere inzamel- en verwerkingskosten terwijl de opbrengsten voor de grondstoffen afnemen. Omdat het rijk de belasting op restafval heeft verhoogd, van ruim € 13 naar meer dan € 32, blijft het ook financieel gezien de moeite waard om zoveel mogelijk afval te scheiden.

Communicatiestrategie is belangrijk

In 2019 worden twee stadsbrede campagnes gehouden, in elk geval over gft-inzameling, want ook bij laagbouw woningen kan het gebruik van de gft-rolemmer altijd beter. Daarnaast worden verschillende specifieke campagnes ingezet, zoals afval scheiden in de keuken in hoogbouw.

3. Consequenties

De SPA-maatregelen werpen al hun vruchten af. De afvalscheiding neemt toe en het restafval af.

Eind 2019 zijn alle duocontainers bij laagbouw woningen uitgerold en is 45% van de stad in de openbare ruimte voorzien van verzamelcontainers (voor zowel hoog- als laagbouw).

Communicatie wordt nog intensiever ingezet om het gebruik van de beschikbare inzamelmiddelen te verbeteren. Ook zal het effect van handhaving zichtbaar worden. Al deze maatregelen zijn nodig om de goede koers, waarop we nu zitten, te handhaven en de doelstelling te kunnen halen.

In 2020 komen de compacte stadwijken aan bod, zoals de Oude stad en de Leidsebuurt. In 2021 worden de overige wijken van Schalkwijk omgebouwd. Daarmee is dan de hele stad voorzien van inzamelmiddelen zowel bij laag- als hoogbouw om optimaal te kunnen inzetten op bronscheiding. Het resterende restafval wordt nog nagescheiden om zoveel mogelijk waardevolle grondstoffen niet onnodig te verbranden.

4. Vervolg

Het college informeert de raad elk half jaar met een informatienota over de voortgang van SPA. Met de kadernota wordt jaarlijks budget beschikbaar gesteld voor de uitvoering van SPA.

Eind 2020 zal het college zoals afgesproken met een voorstel komen voor een beloningssysteem voor het afval scheiden. Indien de raad hiermee instemt kan 2021 het systeem nader worden uitgewerkt en in 2022 worden ingevoerd.

5. Bijlagen

Bijlage bij Informatienota implementatie SPA, voorjaar 2019